

готовка до люстрації – це великий та дуже болісний процес. Фактично наша зустріч – це закладання правил: будь-який документ має обговорюватися перед тим, як приймати остаточне рішення», – підкреслив він.

На думку голови Асоціації правників Дениса Бугая, законопроект потребує деяких правок. «Цей документ – сигнал для суспільства, яке очікує від нас, що певні люстраційні процеси розпочнуться. Я маю деякі застереження щодо документа. Зокрема, вважаю, що треба чіткіше визначити коло осіб, які будуть перевірені відповідно до цього закону», – вважає експерт.

Павло Петренко, підсумовуючи результати круглого столу, зазначив, що законопроект буде доопрацьований у найкоротші терміни. «Я маю надію, що цей проект закону буде доопрацьований з урахуванням пропозицій юридичної спільноти та широкого кола громадськості і завтра ж ми його розглянемо. Цей документ має потрапити до українського парламенту якнайшвидше», – зазначив Міністр.

«Якщо ми зараз його не приймемо, ми його не приймемо ніколи. І співвітчизники нам цього не вибачать», – наголосив очільник Міністерства юстиції.

Щодо проекту закону «Про відновлення довіри до судової системи України»

Проект закону «Про відновлення довіри до судової системи України» буде доопрацьовано з урахуванням пропозицій адвокатської спільноти України та громадськості. Таке рішення прийняли учасники круглого столу, що відбувся **4 березня** у Міністерстві юстиції України за участю очільника відомства Павла Петренка.

Водночас під час круглого столу керівник Люстраційного комітету Єгор Соболев назвав цей документ прикладом діалогу між владою та експертним середовищем. «Я пропоную не сприймати цей закон як проведення люстрації судового корпусу. Під-

Олександр Банчук – експерт Центру політико-правових реформ з адміністративно-деліктного права та кримінальної юстиції, його колега Микола Хавронюк – директор з наукового розвитку Центру політико-правових реформ, експерт з кримінального права і проблем корупції; Олександра Матвійчук – Голова Правління громадської організації «Центр Громадянських Свобод» та координатор ініціативи «Євромайдан SOS»; представники Української фундації правової допомоги: Микола Сіома – виконавчий директор та Антоніна Бондаренко – програмний директор, Роман Романов – директор Програми Верховенство права Міжнародного Фонду «Відродження» та Василина Яворська – менеджер згаданої Програми Фонду. Від Координаційного центру на зустрічі були присутні – директор Андрій Вишневецький та заступник директора Віталій Баєв.

Учасники обговорили можливий формат роботи групи та порядок денний експертної підтримки. Так, Микола Хавронюк зупинився на важливості подальшого зміцнення системи надання захисту затриманим особам на ранніх стадіях кримінального провадження і запропонував допомогу в експертизі проектів нормативно-правових актів, які стосуються цих питань.

Про необхідність підтримки адвокатів, які надають гарантований державою захист, зокрема в інформаційному полі, висловилась Лариса Денисенко. «Експертна група може виконувати функції медіатора між професійними і громадськими спільнотами та системою безоплатної правової допомоги» – зазначила вона.

Олександра Матвійчук коротко поінформувала про роботу ініціативи «Євромайдан SOS» та підкреслила важливість відмови від спроб поділу адвокатів на тих, хто надає правову допомогу коштом держави, і тих, хто цього не робить. Натомість вона запропонувала формувати ставлення до адвокатів виключно, виходячи з критеріїв професіоналізму і порядності.

Під час обговорення Роман Романов зауважив, що система безоплатної правової допомоги проявляє свою ефективність в питанні захисту прав людини та погодився, що створення експертної групи дасть змогу розширити контекст, у якому формується і розвивається система. Ініціативу створення експертної групи підтримали й представники Української фундації правової допомоги.

Учасники домовились на наступній зустрічі обговорити проект установчого документа, який має врахувати думки, висловлені під час обговорення.

Після утворення ради їй буде запропоновано самостійно визначити порядок формування власного складу та регламенту роботи, а порядок взаємодії між Координаційним центром та радою планується визначити на засадах угоди.

У законотворчому процесі Україні допомагатиме Рада Європи

«Рада Європи допомагатиме Україні в законотворчому процесі, зокрема, аби закони, які ухвалює Верховна Рада, відповідали стандартам Ради Європи. Ми готові зіблизувати наших експертів та загалом можливості нашої організації для того, щоб допомогти Україні у цей непростий для неї час», – повідомив Джероен Шоккенброк, спеціальний радник Генерального Секретаря Ради Європи, під час зустрічі з першим заступником Міністра юстиції України Інною Ємельяноюю.

За його словами, пріоритетом тут буде Програма діяльності уряду, яка містить «досить місткий та амбіційний список законодавчих ініціатив».

«Законодавчі ініціативи стосуються кількох блоків. Перший – відновлення Конституції 2004 року, другий – відновлення прав і свобод громадян, які постраждали від правоохоронних та судових органів і третій – якнайшвидше внесення змін в існуюче законодавство, що сприятиме реформам у країні», – поінформувала Інна Ємельянова.

Вона підкреслила, що головною ознакою нинішнього законотворчого процесу є і буде те, що до нього активно залучатимуться представники громадянського суспільства, експерти та практикуючі юристи.

У Міністерстві юстиції зможуть заощадити 163 мільйони гривень

На виконання доручення Кабінету Міністрів щодо суворої економії бюджетних коштів міністерствами та відомствами, Міністерство юстиції ініціювало внесення змін до постанови «Про внесення зміни до пунктів 18-20 Порядку витрачання, зберігання, обігу спеціальних бланків нотаріальних документів і звітності про їх використання».

За словами Міністра юстиції Павла Петренка, завдяки цьому вдасться суттєво зменшити вартість виготовлення нотаріальних документів та спеціальних бланків реєстрів Міністерства юстиції України. «Мін'юст став одним із перших міністерств, яке на виконання доручень Кабінету Міністрів активно оптимізує власні витрати. Проте такі кроки з економії державних коштів ні в якому разі не вплинуть на якість надання послуг», – підкреслив він.

Відтепер при виготовленні бланків не використовуватимуться голографічні елементи, які виготовляються з фольги та деметалізованих елементів.

За словами Павла Петренка, голографічний елемент є найдорожчою складовою бланку. Крім того, зазначає Міністр, виготовлення цих елементів здійснюється виключно з імпортованих матеріалів, що призводить до ризику не прогнозованої зміни вартості бланку в результаті коливань курсу гривні до євро чи долару США.

«На сьогоднішній день ціна спеціальних бланків коливається від 5,4 до 18,9 грн. Вартість нових документів становитиме лише 2,5 грн для всіх видів бланків. А економія державного бюджету становитиме 163 млн грн на рік», – завірів Павло Петренко.

Створено робочу групу з підготовки нової редакції закону «Про адвокатуру»

У Міністерстві юстиції спільно з представниками адвокатської спільноти створено робочу групу, яка займеться підготовкою нового законопроекту «Про адвокатуру». Під час робочої зустрічі з українськими адвокатами на посаду голови цієї групи було запропоновано кандидатуру кандидата юридичних наук, старшого наукового співробітника Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України Миколи Сірого. Міністр юстиції Павло Петренко підтримав вибір адвокатів.

У ході зустрічі Міністр подякував адвокатам, які під час акцій протесту на волонтерських засадах надавали допомогу всім активістам Євромайдану, яких переслідувала попередня влада. «Ви здійснили достойний вчинок, допомагаючи людям, яких безпідставно заарештовували й кидали за ґрати. Але зараз ми повертаємося до нормального життя. Один із пріоритетних законопроектів, які є в програмі дій Уряду – це нова редакція закону «Про адвокатуру», оскільки нині діючий документ був критично сприйнятий адвокатською спільнотою», – зазначив Павло Петренко.

За словами Міністра юстиції, на підготовку відповідного документа у робочій групі є вкрай обмаль часу. «У нас є місяць для того, щоб цей документ було підготовлено та внесено до Верховної Ради», – зазначив очільник Міністерства юстиції, додавши, що робоча група має бути задіяна і для підготовки інших нормативних актів.

У свою чергу, заступник голови Національної асоціації адвокатів України Валентин Гвоздій озвучив декілька пропозицій, які необхідно врахувати у новому законі «Про адвокатуру». Так, за його словами, необхідно внести зміни в деякі інші нормативні акти. «Зокрема, це стосується Податкового кодексу, де потрібно прописати спрощену систему оподаткування

для адвокатів. Також необхідно внести зміни до процесуальних кодексів. Зокрема, заборонити зустрічі прокурора з суддею без відома адвоката», – зазначив юрист.

Міністр юстиції погодився із зауваженнями, а також окремо звернув увагу на діяльність роботи системи безоплатної правової допомоги. Зокрема, на фінансування цієї системи. «Зараз складна фінансова ситуація, йде скорочення витрат усіх органів влади. Але попри це Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк доручив Міністерству фінансів разом з Міністерством юстиції провести повний розрахунок з усіма адвокатами», – підкреслив Павло Петренко.

У свою чергу, директор Координаційного центру з надання правової допомоги Андрій Вишневський розповів про нинішню ситуацію в системі безоплатної правової допомоги. За його словами, вже за перший рік діяльності ця структура показала свою ефективність. «Результати, які ми отримали, були неочікуваними. Так, частка відмов від послуг адвоката виявилася в районі 7 відсотків, хоча ми ставили собі планку в районі 20 відсотків», – зазначив він. Насамкінець Андрій Вишневський додав, що з огляду на це у системі правової допомоги існують проблеми, пов'язані з недостатньою якістю правової допомоги, а також появою «кишенькових адвокатів», які підписують документи, потрібні слідчому.

Завершився перший каскадний тренінг для адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу

9-10 березня 2014 року відбувся дводенний каскадний тренінг на тему «Дії захисника у судовому провадженні». Він став першим з понад 50 каскадних тренінгів, які пройдуть протягом березня-квітня 2014 р. по всій Україні для адвокатів, залучених у 2014 р. до надання безоплатної вторинної правової допомоги на постійній основі. Першими учасниками тренінгів стали 22 адвокати з Київської області.

Каскадний тренінг був організований Координаційним центром з надання правової допомоги та Київським обласним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у співпраці з Ініціативою з верховенства права Американської асоціації юристів (ABA ROLI), яка погодилась підтримати їх проведення також у низці інших регіонів України.

Каскадний тренінг «Дії захисника під час судового провадження» провели адвокати-тренери Юрій Березуцький та Олексій Несвітайло, а також радник з правових питань Американської асоціації юристів, адвокат Ліза Руссо.

Під час тренінгу обговорювались питання ролі захисника на окремих стадіях судового провадження, зокрема, вступної та заключної промов, прямого та перехресного допиту, доказування під час судового провадження. Обговорено методичні рекомендації на теми «Дії захисника під час кримінального провадження в суді 1-ої інстанції» та «Дії захисника з доказування на різних стадіях кримінального провадження (збирання доказів, адвокатське розслідування)».

З програмою тренінгу можна ознайомитись за посиланням, розміщеним на сайті Міністерства юстиції України.

Основною метою проведення каскадних тренінгів є підвищення кваліфікації адвокатів, залучених до надання безоплатної вторинної правової допомоги на постійній основі. За підсумками каскадних тренінгів учасники, що прослухають повну програму, отримують сертифікати.

Мін'юст проведе антикорупційну перевірку Держвиконавчої та Держреєстраційної служб

Міністерство юстиції ініціювало створення спеціальної робочої групи для проведення антикорупційної перевірки роботи Державної виконавчої служби та Державної реєстраційної служб. Усі напрацьовані матеріали за фактами корупційних діянь будуть

передані до Генеральної прокуратури та Міністерства внутрішніх справ. Про це заявив Міністр юстиції України Павло Петренко.

За даними попереднього аудиту, зловживання в органах Державної виконавчої служби України проводилися за такими схемами:

1. Протиправне звільнення боржників від сплати в дохід держави виконавчого збору в розмірі 10 % від суми стягнення боргу шляхом фальсифікації документів щодо:

- відсутності у боржника майна, на яке може бути звернено стягнення;
- нібито сплати суми боргу в термін, наданий для самостійного виконання.

2. Реалізація арештованого майна у змові зі спеціалізованою торговельною організацією за значно заниженою вартістю, використовуючи різні протиправні схеми.

3. Реалізація конфіскованого майна у змові зі спеціалізованою торговельною організацією за значно заниженою вартістю (фальсифікація розкомплектування конфіскованих транспортних засобів з подальшою протиправною реалізацією під виглядом комплектуючих частин за цінами у десятки разів нижчими фактичної ринкової вартості).

4. Значна фальсифікація документів (актів, довідок тощо) щодо відсутності у боржника майна, на яке може бути звернуто стягнення.

5. Внесення недостовірних відомостей до Єдиного державного реєстру виконавчих проваджень щодо дати винесення основних документів виконавчого провадження, з метою забезпечення боржнику умов для ухилення від примусового виконання рішень суду.

6. Умисне незняття арешту з майна боржників за наявності документів про фактичне виконання рішення суду з метою отримання хабара.

7. Протиправна бездіяльність в частині умисного ненакладення арештів на майно

(рухоме/нерухоме) боржника та його кошти з метою забезпечення останньому умови для «своєчасного» виведення активів та ухилення від примусового виконання рішення суду.

8. Умисне допущення «помилочок» в банківських реквізитах боржника при накладенні арештів на його рахунки, та, як наслідок, відмова банківських установ щодо арешту таких рахунків.

9. Протиправне використання фальсифікованих даних (ксерокопій платіжних документів, інших платіжних документів, що не мають відношення до конкретного виконавчого провадження боржників) щодо нібито фактичного виконання рішень судів зі сплати боргу при фактичному невиконанні відповідних рішень. Широко використовується за виконавчими провадженнями щодо стягнення штрафів з громадян на користь держави (переважно штрафів ДАІ).

10. Умисне, за попередньою змовою з більшістю страхових компаній (боржниками за виконавчими провадженнями) ненакладення арештів на їх кошти в банківських установах.

11. Корупційне використання положень ст. 25 ЗУ «Про виконавче провадження» в частині права державного виконавця на накладення або не накладення арешту на майно боржника при відкритті виконавчого провадження. Використовується в залежності від «наданих пропозицій» від боржника або стягувача.

12. Корупційне використання положень ст. 26 «Про виконавче провадження» в частині можливості відмови у відкритті виконавчого провадження за будь-яким виконавчим документом. Використовується переважно за попередньою змовою з потенційним боржником до подачі виконавчого документа стягувачем.

*За матеріалами Прес-служби
Міністерства юстиції України*